

VAASAN SEUDUN JÄTEPOLIITTINEN OHJELMA
(Vaasa, Mustasaari, Vöyri, Maalahti, Isokyrö, Korsnäs)
Vuoteen 2023

VAASAN SEUDUN JÄTELAUTAKUNTA
VASAREGIONENS AVFALLSNÄMND

Hyväksyttävä versio

SISÄLTÖ

Johdanto	3
Tavoitteet	4
- Biojätteen tavoitteet	5
- Kierrätyksen tavoitteet	6
- Jättemäärän pienentäminen	7
Tavoitteiden seuranta	8

Kansikuva: Jouko Keto
Layout: Jouko Keto , Graafiset palvelut | Vaasan Kaupunki

JOHDANTO

Vaasan seudun jätepoliittisen ohjelman kautta kunnat, Vaasan seudun jätelautakunta ja Ab Stormossen Oy asettavat yhteiset tavoitteet seudun jätehuollon kehittämiseksi. Jätepoliittinen ohjelma on tarkoitettu seudun päätöksentekijöille ja sen tulee antaa suuntaviivat kuntien, Vaasan seudun jätelautakunnan ja Ab Stormossen Oy:n toimintaan.

Kuntien allekirjoittamassa jätelautakunnan yhteistyösopimuksessa mainitaan, että jätelautakunnan tehtäviin kuuluu vastata jätepoliittisen ohjelman laadinnasta. Tämä on ensimmäinen kerta, kun Vaasan seudulla tehdään jätepoliittinen ohjelma. Jätelautakunta käynnisti hankkeen kokouksessaan 25.4.2017 ja hyväksyi samalla hankkeen projektisuunnitelman. Jätelautakunta vahvisti, että ohjelman painopisteenä tulee olla lainsäädännön kautta jätehuollolle asetettavat vaatimukset (esim. EU:n jätedirektiivi, jätelaki, valtakunnallinen jätesuunnitelma sekä muu ohjaavaa lainsäädäntö) Kuntaliiton suuntaviivat koskien jätepoliittisia ohjelmia huomioidaan myös, eli luonnonvarojen kestävä käytön edistäminen sekä ympäristön ja terveyden vahingoittamisen estäminen.

Jätepoliittista ohjelmaa koskevan ehdotuksen laatimiseksi jätelautakunta on ottanut avukseen sidosryhmiä, kuten Stormossenin, kunnaninsinööri, kuntien ympäristötarkastajat ja jätteenkuljetusyhtiöt. Asukkaiden ja kuntapäätäjien mielipiteet huomioidaan lausunto-vaiheessa, jonka jälkeen strategia päivitetään. Kun jätelautakunta on tyytyväinen ehdotukseen, jätepoliittinen ohjelma lähetetään kuntiin hyväksyttäväksi. Jätepoliittinen ohjelma on omistajaohjauksen väline

ja kuntien valtuustot hyväksyvät jätepoliittisen ohjelman.

Jätepoliittinen ohjelma tasapainossa kuntien omien tavoitteiden kanssa

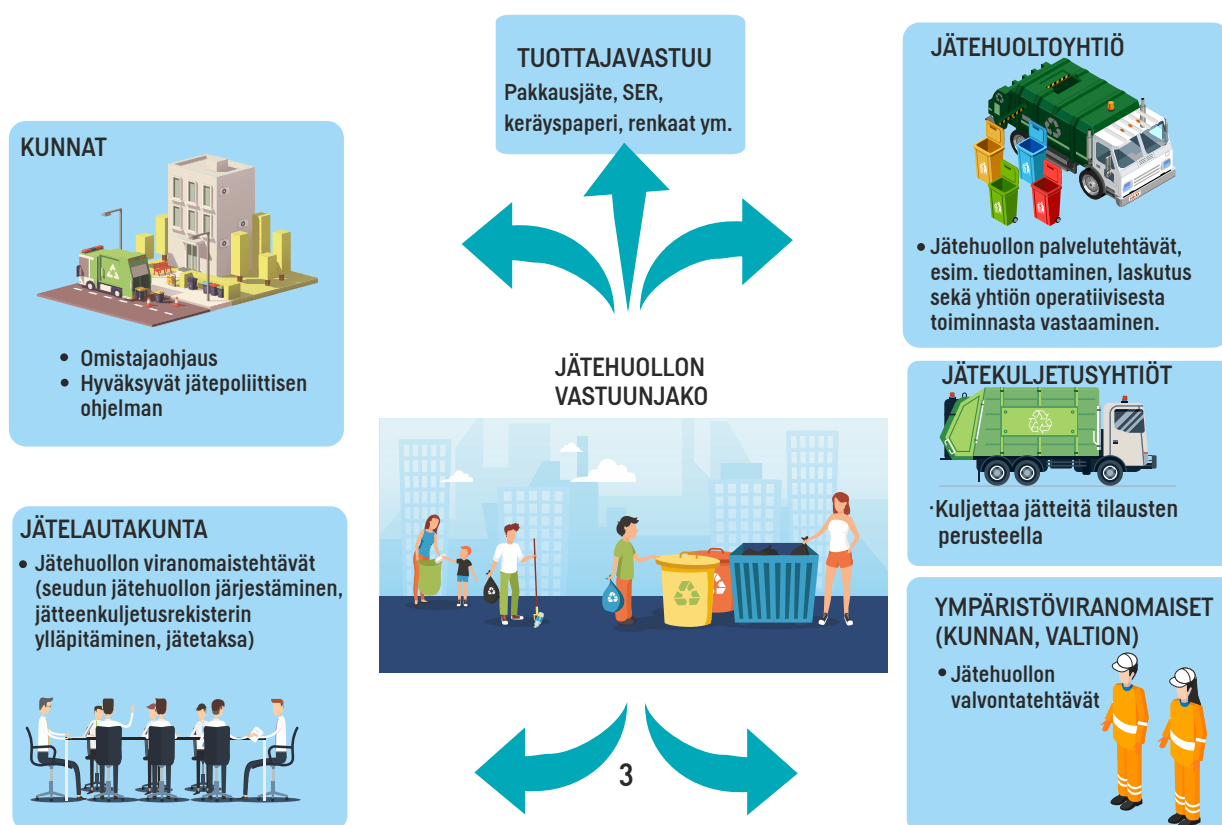
Tämän jätepoliittisen ohjelman tavoitteet tukevat myös Vaasan kaupungin asettamia tavoitteita. Mustasaari on tehnyt aluevarauksen kiertotaloustoiminnalle Lintuvuorella ja tavoitteena on saada sinne kiertotalousyrityksiä. Myös Vöyri on huomionnut kiertotaloutta strategiansa ja tulee tekemään kiertotaloussuunnitelman lähivuosina.

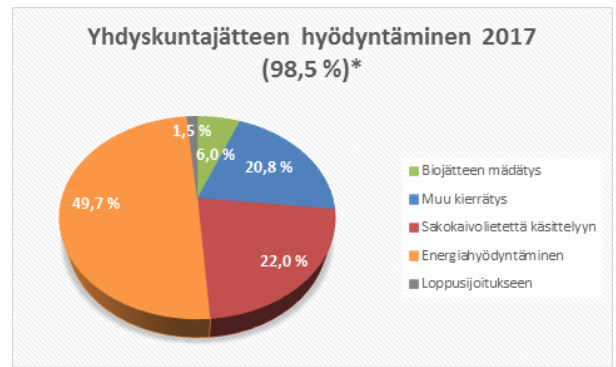
Vaasan kaupunki on sitoutunut olemaan hiilidioksidineutraali 2035 ja Vaasan kaupungin tavoitteet vaikuttavat myös jätehuoltoon. Vaasan kaupungin jätteitä koskevat tavoitteet ovat seuraavat:

- pyrkimyksenä on, että kiertotalousajattelu on osa julkisia hankintoja ja päätöksentekoa
- että vaasalaisten kulutustavat ovat kestäviä
- että kaikki jätteet hyödynnetään (0 jätteitä)
- jakamisen kulttuuri on osa vaasalaisten arkea.

Vaasan seudun jätepoliittinen ohjelma 2018-2023

Jätepoliittinen ohjelma on voimassa yhtä kauan kuin valtakunnallinen jätesuunnitelma eli vuoteen 2023 tai siihen saakka, että hyväksytään uusi jätepoliittinen ohjelma.

* Pois lukien sakokaivolietteet kierrätysosuuksien osuus on yhteensä 34,4 %, energiahyödyntämisen osuus 63,8 % ja loppusijoituksen osuus 1,9 %.

”Vaasan seudun jätehuolto 2030 on helposti saatavilla ja kustannustehokas”

TAVOITTEET

Lainsäädäntö ohjaa jätehuoltoa lisääntyvän materiaali-kierrätyksen suuntaan. Tavoitteet on muotoiltu siten, että Vaasan seudun kunnallinen jätehuolto voi saavuttaa lainsäädännön ja valtakunnallisen jättesuunnitelman edellyttämät tavoitteet. Kaikki tavoitteet tässä ohjelmassa on luotu uuden valtakunnallisen jättesuunnitelman 2023 pohjalta.

Tämän ohjelman laadintatyön aikana on EU:n jätedirektiivin, jätelain ja valtakunnallisen jättesuunnitelman uudistamistyö ollut käynnissä. Tavoitteidemme työstämisen perusteena käytettiin mm. ehdotusta valtakunnalliseksi jättesuunnitelmaksi vuoteen 2023. Valtakunnallinen jättesuunnitelma perustuu EU:n jätedirektiiviin ja EU:n jäsenmaiden jätehuollolle asettamiin vaatimuksiin. Valtakunnallinen jättesuunnitelma 2023 on nyt hyväksytty ja EU:n jätedirektiivin sisältö selvisi joulukuussa 2017 ja hyväksytään todennäköisesti keväällä 2018.

Valtakunnallinen jättesuunnitelma nostaa erityisesti esille seuraavat neljä painopistealuetta: yhdyskuntajäte, biologisesti hajoava jäte ja ravintokierto, rakennus- ja purkujäte sekä sähkö ja elektroniikkajäte. Jätepoliittisessa ohjelmassamme olemme myös päätyneet fokusoimaan näihin jakeisiin. Tavoitteidemme painopisteet ovat biojätteissä ja yhdyskuntajätteissä, koska nämä kuuluvat suoraan kunnan vastuulle, jätelain mukaan.

Myös seuraavat kohdat valtakunnallisessa jättesuunnitelmassa 2023, nostetaan erityisesti esille Vaasan seudun jätepoliittisessa ohjelmassa 2018-2023:

- jätehuollon tulee olla osa Suomen kiertotaloutta (3)
- ensi kädessä jätteiden synty on estettävä (3)
- nykyistä jätteen määrää on vähennettävä (2) (3)
- kierrätystä on lisättävä kokonaan uudelle tasolle (1) (2) (3)
- asukkaiden jätetietämyksen tulee olla korkealla tasolla (1) (2) (3)

Suluissa olevat numerot ylhäällä, viittavat alla oleviin tavoitteisiin. Näiden viiden kohdan avulla sekä valtakunnallisen jättesuunnitelman asettamien muiden vaatimusten avulla on valittu seuraavat kolme kokonaisvaltaista tavoitetta:

- (1) Kaikesta yhdyskuntajätteeseen sisältyvästä biojätteestä tulee 60 % olla materiaali-kierrätyksessä ennen vuotta 2023 (vuonna 2017 n. 20 % meni materiaali-kierrätykseen*)
- (2) Toiminta-alueella 55 % kaikesta syntyvästä yhdyskuntajätteestä tulee olemaan materiaali-kierrätyksessä vuonna 2023 (vuonna 2016 n. 34,4 % meni materiaali-kierrätykseen**)
- (3) Jätteen syntymisen estäminen sekä kotitalouksien jätemäärän pienentäminen (vertailu v. 2016***)

* Laskettu Stormossenin jäteanalyysin 2017 perusteella

** Luvuista puuttuu septinen liete

*** Jättemäärän kasvun tulee olla pienempi kuin BKT:n kasvu

Kuva: Jouko Keto

60 %

Yhdyskuntajätteeseen sisältyvästä kaikesta biojätteestä tulee 60 % olla materiaalikierrossa ennen vuotta 2023 (vuonna 2017 n. 20 % meni materiaalikierrätykseen*)

Toimenpiteet	Vastuu	Aikataulu	Mittari	Painopistealue
Enemmän biojätteitä kerrostalojen biojäteastioihin. Projekti on tiedotuskampanja ja kohderyhmänä kerrostalot. Stormossen jakaa biojäteastioita ja biopusseja valikoiduille kerrostaloille samalla kun lähetetään tiedotusmateriaalia talon asukkaille.	Stormossen Jätteen kuljetus-yritykset	2018-2023	Kotitalouksien määrä kampanjassa. Biojättemäärä.	BIO- JA YHDYSKUNTAJÄTE
Mahdollisuuksien luominen omatoimiselle kompostoinnille kiinteistöillä. Kompostointioppaan kehittäminen ja käyttöön ottaminen.	Jätelautakunta	2018	Kompostointi-oppas otetaan käyttöön	BIO- JA YHDYSKUNTAJÄTE
Omatoiminen kompostointi kiinteistöillä toteutuu ohjeiden mukaisesti. Biojätteen kompostointi toimii hyvällä ja luotettavalla tavalla. Kompostitarkastuksia tehdään. Tarkastetaan, että biojätteet kompostoidaan määräyksiä vastaaviin komposteihin.	Jätelautakunta	2018-2023	Tarkastusten määrä/vuosi	BIO- JA YHDYSKUNTAJÄTE

* Laskettu Stormossenin jäteanalyysin 2017 perusteella

55 %

Toiminta alueella 55 % syntyvästä yhdyskuntajätteestä menee materiaali kierrätykseen vuonna 2023 (Vertailuvuosi 2016, 34,4 % meni materiaali kierrätykseen **)

Toimenpiteet	Vastuu	Aikataulu	Mittari	Painopistealue
Kotitalouksien syntypaikkalajittelua ja keräystä laajennetaan jätehuoltomääräyksiä muuttamalla. Nykytilanteessa vain poltettavan jätteen kerääminen on pakollista omakotitaloissa. Monilokeroastiat tai muuta vastaavaa (usaampi astia) otetaan käyttöön koko toiminta-alueella. Ennen kuin päätös monilokeroastioista tehdään, on selvitettävä mitä jakeita on kerättävä, esim. biojäte, poltettava jäte, kartonkijäte, muovijäte, metallijäte, lasijäte, tekstiilijäte. Muutosta on suunniteltava pitkällä aikavälillä, aktiivisesti yhdessä kunta-laisten kanssa. Stormossen vastaa tiedotuksesta. Puhtaammat jakeet merkitsevät jatkossa myös alhaisempia käsittely- ja vastaanottohintoja. On myös selvitettävä, voidaanko ottaa käyttöön ohjaava taksa niiden kotitalouksien osalta, jotka eivät halua ottaa käyttöön monilokeroastia - eli ohjaava taksa siten, että ne, joilla on monilokeroastia maksavat vähemmän ja ne, joilla on pelkästään poltettavan jätteen astia maksavat enemmän. Suunnittelutyö käynnistetään 2018.	Jätelautakunta, Stormossen, Tuottajajärjestöt	Jätehuoltomääräyksiin tehdään muutokset, kun meillä on lainvoimainen kuljetusjärjestelmä-päätös tai kun lain-säädäntö vaatii	Materiaali kierrätys prosentti nousee	BIO- JA YHDYSKUNTAJÄTE
Tiedottaminen siitä, että sähkö- ja elektroniikkajätteen vieminen mm. Stormossenin kierrätysasemille ei maksa mitään.	Stormossen, Tuottajajärjestöt	2019-2023	Materiaali kierrätys prosentti nousee	SÄHKÖ- JA ELEKTRONIIKKAROMU
Ohjaavia taksamuutoksia kannatetaan	Jätelautakunta Stormossen, Tuottajajärjestöt	2018-2023	Materiaali kierrätys prosentti nousee	BIO-, YHDYSKUNTA-, RAKENUS- JA ELEKTRONIIKKAROMU
Kuntien tulee toimia esimerkkinä koskien jätteiden lajittelua, materiaali kierrätystä ja jätteen määrän vähentämistä. Kunnat asettaa omat tavoitteensa kunnan oman jätehuollon kehittämiseksi.	Kunnat	2018-2023	Toteutetut toimenpiteet	BIO-, YHDYSKUNTA-, RAKENUS- JA ELEKTRONIIKKAROMU

** Luvuista puuttuu septinen liete

Jätteen syntymisen estäminen sekä kotitalouksien jätemäärän pienentäminen 2023

Toimenpiteet	Vastuu	Aikataulu	Mittari	Painopistealue
Järjestetään kampanjoita jätteen minimoimisesta sekä biojätteen keräämisestä.	Stormossen, Jätelautakunta ja kunnat	2019-2023	Kampanjoiden määrä	BIO-, YHDYSKUNTA-, RAKENNUS- JA ELEKTRO-NIIKKAROMU
Kannustetaan ja tuetaan kiertotaloudellisia ratkaisuja mahdollistavia organisaatioita. Stormossen linkittää kotisivunsa kautta erilaisia kiertotaloustoimijoita.	Stormossen	2018-2023	Palvelu on otettu käyttöön ja ylläpidetään	BIO-, YHDYSKUNTA-, RAKENNUS- JA ELEKTRO-NIIKKAROMU
Luodaan mahdollisuuksia kiertotaloudelle. Kiertotalouden ja jätehuollon aluevaraukset on tärkeä ottaa huomioon jo kaavoitus vaiheessa. Viimeinen mahdollisuus materiaalin pelastamiseksi energiakierrätyksestä, materiaali-kierrätyksestä tai loppusijoituksesta on ennen materiaalin viemistä hyötykäyttöasemalle. Kiertotalouden mahdollisuuksien luominen ennen kuin jätteet joutuvat hyötykäyttöasemalle. Stormossen ottaa käyttöön kiertotalouden vastaanottopiste Vaasan hyötykäyttöaseman yhteydessä. Selvitetään jos se on mahdollistaa perustaa kiertotalouskeskuksen toiminta-alueeseen yhteistyössä VASEK:in kanssa esim. sijainti, rahoitus selvitetään.	Stormossen ja VASEK	2018-2023	Jättemäärä vähenee ***	YHDYSKUNTA-, RAKENNUS- JA ELEKTRO-NIIKKAROMU
Uudistus koskien valtioneuvoston asetusta eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa johtaa siihen, että enemmän materiaalia voidaan käyttää maarakentamisessa. Materiaalipankin tarvetta selvitetään, ohjeiden laatiminen esim. näytteenotosta, palakoosta ja kustannuksista.	Stormossen ja VASEK	2018-2023	Jättemäärä vähenee ***	RAKENNUSJÄTE
Varmistetaan ruokahävikki- ja kiertotaloudennäkökulman sisältyminen perusopetuksen opetussuunnitelmaan.	Kunnat	2020	Löytyy opetussuunnitelmasta	BIO-, YHDYSKUNTAJÄTE
Laaditaan julkisille hankkijoille ohjeistus materiaalitehokkaasta ja kiertotaloutta tukevasta uudis- ja korjausrakentamisesta	Kunnat	2020	Asia maintaan hankinta-ohjeissa	RAKENNUSJÄTE
Kunnat nimeävät kordinaattorin ylijäämämaiden ja rakentamisessa syntyvien jättemateriaalien hyödyntämiseen	Kunnat	2019	Kordinaattori nimetty	RAKENNUSJÄTE
Jätteen syntymisen estäminen sekä syntyvän jätteen lajittelu eri jakeisiin	Kuntalaiset tai jätteen tuottajat	2018-2023	Poiminta-analyysi	BIO-, YHDYSKUNTA-, RAKENNUS-, JA ELEKTRO-NIIKKAROMU

*** Jättemäärän kasvun tulee olla pienempi kuin BKT:n kasvun, vertailuvuosi on 2016.

Kuva: Jouko Keto

TAVOITTEIDEN SEURANTA

Tämän ohjelman hyväksymisen yhteydessä, kunnat nimeävät myös vastuuhenkilön kunnassa, joka vastaa tämän ohjelman raportoinnista jätelautakunnalle. Vastuuhenkilö toimittaa vuosittain, marraskuun aikana, väliraportin kunnan tilanteesta. Myös

jäteyhtiö toimittaa vastaavanlaisen raportin jätelautakunnalle marraskuun aikana. Tavoitteiden seuranta tehdään vuosittain jätelautakunnassa, aina vuoden alussa.

VAASAN SEUDUN JÄTELAUTAKUNTA
VASAREGIONENS AVFALLSNÄMND